

સામાજિક વિજ્ઞાન

ધોરણ 7 (Semester 2)

Chapter 4 : મુઘલ સામ્રાજ્ય : સ્થાપના અને વિસ્તરણ

પ્રશ્ન 1 : નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના જવાબ માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી, તેનો ક્રમ-અક્ષર

પ્રશ્નની સામે આપેલા ચોરસ લખો :

[10 Mark]

1 બાબરે કઈ સાલમાં ભારત પર આક્રમણ કર્યું ?

[A] ઈ.સ.૧૫૧૬માં

[B] ઈ.સ.૧૫૨૬માં

[C] ઈ.સ.૧૫૩૬માં

[D] ઈ.સ.૧૬૦૬માં

2 ભારતમાં મુઘલ વંશની સ્થાપના કોણે કરી ?

[A] અકબરે

[B] બાબરે

[C] હુમાયુએ

[D] બહેરામખાને

3 બાબર પછી દિલ્લીની ગાદી પર કોણ આવ્યું ?

[A] હુમાયુ

[B] બહાદુરશાહ

[C] શેરશાહ

[D] અકબર

4 કોનો જન્મ અમરકોટના રાણાને ત્યાં થયો ?

[A] રાણા ઉદયસિંહનો

[B] રાણા રતનસિંહનો

[C] અકબરનો

[D] હુમાયુનો

5 બહેરામખાનની દોરવણી નીચે અકબરે કોને હરાવ્યો હતો ?

[A] શેરશાહને

[B] ઈબ્રાહીમ લોદીને

[C] બહાદુરશાહને

[D] હેમુને

6 અકબરના અવસાન પછી શાહજાદો સતીમ કયું નામ ધારણ કરી દિલ્લીની ગાદી પર બેઠો ?

[A] જહાં ગીર

[B] હુમાયુ

[C] શાહજહાં

[D] ઔરંગઝેબ

7 મેવાડના કયા રજપૂતોએ લાંબા સમય સુધી અકબર સામે યુદ્ધો કર્યા ?

[A] સિસોદિયા

[B] કંથારિયા

[C] વાઘેલા

[D] સોલંકી

8 અકબરે કયો વેરો નાબૂદ કર્યો ?

[A] નાકાવેરો

[B] મંડલવેરો

[C] જજિયાવેરો

[D] ખિરાજવેરો

9 રાણા પ્રતાપ અને અકબરના લશ્કર વચ્ચે કયા મેદાનમાં યુદ્ધ થયું હતું ?

[A] હલ્દીઘાટીના

[B] બોલનઘાટના

[C] ખૈબરઘાટના

[D] પાણીપતના

10 અકબરે કયા સ્થળે ઈબાદત ખાનું બંધાવ્યું હતું ?

[A] આગરામાં

[B] બિજાપુરમાં

[C] ફતેહપુર સિક્રીમાં

[D] દિલ્લીમાં

પ્રશ્ન 2 : બંધબેસતાં જોડકાં રચો :

[5 Mark]

વિભાગ 'અ'

વિભાગ 'બ'

(1) અકબરના દરબારનાં નવ રત્નો પૈકી એક

(A) બહેરામખાના

(2) નવી મહેશુલ પદ્ધતિનો જનક

(B) રાણા પ્રતાપ

(3) અકબરનો રક્ષક અને વાલી

(C) બિરબલ

(4) મેવાડનો અણનમ અને ટેકીલો રાજવી

(D) ચેતક

(5) રાણા પ્રતાપનો ઘોડો

(E) ટોડરમલ

પ્રશ્ન 3 : યોગ્ય શબ્દો કે અંકો વડે નીચેનાં વિધાનોની ખાલી જગ્યાઓ પૂરો :

[5 Mark]

1 મહારાણા પ્રતાપને..... એ આર્થિક મદદ કરી હતી.

2 અકબર દર શુક્રવારે ફતેહપુર સિકીના..... માં ધર્મસભા ભરતો.

3 શેરશાહે ..... ની મદદથી નવી મહેશુલ પદ્ધતિ અમલમાં મૂકી હતી.

4 મુઘલ વંશના બધા શાસકોમાં ..... સહિષ્ણુ અને ઉદાર શાસક હતો.

5 બાબરે પાણીપતના મેદાનમાં દિલ્લીના સુલતાન ..... ને હરાવ્યો.

પ્રશ્ન 4 : નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો :

[5 Mark]

1 હુમાયુ પછી બાબર દિલ્લીની ગાદી ઉપર આવ્યો.

2 અકબર 13 વર્ષનો હતો ત્યારે તેના પિતા હુમાયુનું અવસાન થયું હતું.

3 જહાંગીરનું મૂળ નામ સલીમ હતું.

4 અકબરે રાણા પ્રતાપ સાથે મિત્રતા બાંધી.

5 શેરશાહે તૈયાર કરેલી મહેશુલ પદ્ધતિ અકબરે અપનાવી હતી.